

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce **O. B.**, státní příslušnost Ukrajina, zastoupeného Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Praha 2, Vinohradská 22, proti žalované **Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2016, č. j. 2 A 84/2016 – 28.

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 7. 10. 2016, č. j. CPR-37572-6/ČJ-2015-930310-V238, žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 4. 9. 2015, č. j. KRPA-186922-33/ČJ-2015-000022, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále „zákon o pobytu cizinců“) a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 1 roku. Toto rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalovaný potvrdil.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“), který jeho žalobu zamítl. Žalobce namítal, že správní orgány nezjistily skutečný stav věci. Uvedl, že se považuje za rodinného příslušníka občana EU, protože sdílí společnou domácnost s O. F., občankou České republiky. K tomuto tvrzení doložil i její čestné prohlášení z 10. 8. 2016. Namítl dále, že správní vyhoštění mu bylo uloženo v nesprávném režimu. Podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců mu mohlo být správní vyhoštění uloženo pouze z důvodu závažného narušení veřejného pořádku, k němuž ale nedošlo. Rovněž namítal nepřiměřenost správního vyhoštění. Žalovaný mu měl umožnit opustit území dobrovolně, protože se do režimu neoprávněného pobytu dostal nezaviněně. Vyhoštění navíc považoval za nepřiměřený zásah do svého soukromého a rodinného života. Rovněž délku uloženého správního vyhoštění považoval za nepřiměřenou a brojil proti obsahu závazného stanoviska k možnosti svého vycestování.

[3] Městský soud uvedl, že žalovaný vycházel z toho, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU. Žalobce je jednak ženatý a má rodinu ve vlasti, jednak během správního řízení neuvedl, že by žil ve společné domácnosti s paní O. F.; naopak uvedl, že v České republice žije sám, společnou domácnost s občanem EU nesdílí a ani se o takovou osobu nemusí starat. Soud odmítl žalobní námitku, že žalobce měl být posuzován jako rodinný příslušník občana EU, neboť jeho vztah s O. F. nelze považovat za trvalý partnerský vztah i přesto, že od roku 2015 tato žena údajně s žalobcem sdílí společnou domácnost. Uvedl, že z výpovědi žalobce ve správním řízení vyplynulo, že má na Ukrajině manželku a děti, manželka a rodiče jej finančně podporují. Ani během správního řízení ve druhém stupni, které skončilo dne 7. 10. 2016, neuvedl, že by měl sdílet společnou domácnost s občanem EU. Žalobce poprvé tuto skutečnost zmínil až v žalobě a přiložil prohlášení paní O. F. ze dne 10. 8. 2016. Městský soud dospěl k závěru, že z uvedených okolností je zřejmé, že vztah žalobce a O. F. nelze považovat za trvalý vztah ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Je navíc zjevné, že vazby žalobce v zemi jeho původu k jeho rodině jsou zachovány.

[4] Městský soud nepřistoupil ani na námitku brojící proti nepřiměřenosti správního vyhoštění. Zdůraznil, že podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 5/2010 je policie povinna vydat rozhodnutí o správním vyhoštění cizince vždy, nastane-li některá ze situací předvídaných § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, za předpokladu, že rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřeně nezasáhne do jeho soukromého a rodinného života (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Žalobce pobýval na území ČR i po skončení platnosti pobytového víza. Otázka zavinění zde nehraje roli, neboť podle závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 125/2004 správní vyhoštění nemá sankční charakter. V posuzované věci přitom správní orgán I. stupně i žalovaný při stanovení doby, po kterou nelze cizinci povolit vstup na území členských států EU, zohlednili, že žalobce s nimi spolupracoval. Uvedená doba byla žalobci s ohledem na tyto

pokračování

okolnosti stanovena při spodní hranici zákonného rozpětí (maximálně 3 roky). Stanovená jednoroční doba vyhoštění tak odpovídá okolnostem případu.

[5] Jako důvodnou neshledal městský soud ani námitku, že vyhoštění je nepřiměřeným zásahem do žalobcova soukromého a rodinného života. Z výpovědi žalobce ve správním řízení vyplývá, že jeho děti, manželka a rodiče žijí na Ukrajině, proto by jeho soukromý a rodinný život nebyl správním vyhoštěním narušen. Z ostatních okolností vyplývá, že rodinné vztahy žalobce zásadně nejsou narušeny. Žalobce neuvedl ani žádné sociální, kulturní či společenské vazby na území ČR; ty ani s ohledem na krátkou dobu pobytu nemohl navázat. Městský soud posoudil okolnosti případu v jejich souvislostech a dospěl k závěru, že neexistují žádné relevantní překážky žalobcova návratu do vlasti, a že vyhoštění není nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 119 odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců.

[6] K námitkám proti závaznému stanovisku o možnosti vycestování žalobce městský soud uvedl, že správní orgán I. stupně vyžádal stanovisko k možnosti vycestování ze dne 9. 7. 2015, které bylo kladné. V odvolacím řízení si žalovaný vyžádal k námitkám žalobce nové závazné stanovisko ze dne 27. 7. 2016, jež bylo také kladné. Soud uvedl, že žalobci nehrozí v důsledku jeho vycestování nebezpečí ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Za takovou hrozbu nelze považovat vydání povolávacího rozkazu, neboť zde se jedná o plnění občanské povinnosti. Žalobci nehrozí ani vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Jeho bydliště je na západě Ukrajiny, navíc situaci na Ukrajině ani podle závěrů judikatury Nejvyššího správního soudu nelze považovat za totální konflikt. Vycestování žalobce do vlasti na základě uděleného správního vyhoštění není rovněž v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Z toho vyplývá, že důvody zpochybňující možnost návratu žalobce do vlasti dle § 179 zákona o pobytu cizinců neexistují a kladné závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 27. 7. 2016 k této otázce je správné.

[7] Kasační stížností napadá žalobce (dále „stěžovatel“) rozsudek městského soudu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“). Stěžovatel v první řadě namítá, že o jeho vyhoštění mělo být rozhodováno jako o vyhoštění rodinného příslušníka občana EU. Soud se podle jeho názoru měl s jeho námitkou, že je rodinným příslušníkem občana EU, vypořádat, i když ji uplatnil až v řízení před soudem. Existence manželství stěžovatele přitom nevylučuje možnost nalézt si partnerku na území České republiky a mít s ní vztah obdobný vztahu rodinnému. Správní orgány porušily svou povinnost řádně zjistit skutkový stav a povinnost posoudit zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele a tím zatížily svá rozhodnutí nepřezkoumatelností. Namítl také, že v průběhu správního řízení jsou cizinci kladeny otázky, které nelze vždy považovat za dostatečně jasné. Ani stěžovatel sám v době, kdy byly relevantní skutečnosti zjišťovány, neměl jasno v tom, co chce správní orgán o jeho vztahu a životě vědět. Tato

skutečnost by měla být vzata v potaz, pokud jde o posuzování jeho soukromého a rodinného života, a mělo by mu být umožněno dobrovolné opuštění republiky. Správní vyhoštění nemá být uloženo, pokud by jím bylo nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života cizince. Nebylo vzato v úvahu zázemí stěžovatele na území České republiky, které bude vyhoštěním zcela zlikvidováno.

[8] Při vycestování z České republiky stěžovateli hrozí vážná újma, neboť mu již byl doručen povolávací rozkaz do armády. Do armády ovšem nastoupit nehodlá z osobních důvodů, proto mu hrozí vězení. Prvé stanovisko ohledně možnosti vycestování na tyto námitky nijak nereagovalo. Soud dle stěžovatele nedostatečně zdůvodnil svůj závěr o přiměřené délce správního vyhoštění, neboť pouze odkázal na zákonné rozpětí doby vyhoštění, aniž by se blíže zabýval konkrétními okolnostmi případu. Stěžovatel zároveň poukazuje na judikaturu, zdůrazňující nutnost dostatečného odůvodnění soudních rozhodnutí. Závěrem navrhuje zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na závěrech napadeného rozhodnutí. Poukázal na to, že správní orgány dostatečným způsobem posoudily přiměřenost uloženého vyhoštění. Rovněž poukázal na fakt, že nemohl o stěžovateli uvažovat jako o rodinném příslušníkovi občana EU, když se poprvé zmínil o soužití s občankou EU až v žalobě. Se závěry městského soudu se žalovaný plně ztotožnil a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení o kasační stížnost. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., a v řízení o kasační stížnosti je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy věcně projednatelná. Nejvyšší správní soud proto posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Ze systematických důvodů se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Konstantní judikatura zdejšího soudu označuje za nepřezkoumatelné zejména takové rozhodnutí, v němž soud zcela opomene vypořádat některou z uplatněných žalobních námitek (viz rozsudky ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, popřípadě ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74, všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), respektive pokud z jeho odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy,

pokračování

jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby (viz rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44). Zároveň nelze opomenout, že nepřezkoumatelnost rozsudku není závislá na subjektivní představě stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn. Jedná se totiž o objektivní překážku, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí (viz rozsudek ze dne 5. 11. 2014, č. j. 3 As 60/2014 – 85). V posuzované věci Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným neshledal. Městský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami a srozumitelné odůvodnění rozsudku zcela postačuje jako podklad pro jeho přezkoumání v řízení o kasační stížnosti.

[13] Ani s námitkou nepřezkoumatelného vypořádání žalobní námitky nepřiměřené délky správního vyhoštění městským soudem se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Městský soud uvedl, že správní orgány zohlednily všechny okolnosti svědčící ve prospěch stěžovatele (spolupráce s policií, dobrovolné dostavení se k řešení neoprávněného pobytu) a i s ohledem na ně uložily správní vyhoštění při spodní hranici zákonné délky, což městský soud shledal přiměřeným. Rozpor se zavedenou správní praxí namítal stěžovatel v žalobě pouze obecně, bez odkazů na konkrétní případy, a též pouze ve vztahu k hodnocení kritérií přiměřenosti správního vyhoštění. Tato žalobní námitka se tedy vůbec netýkala délky uloženého správního vyhoštění.

[14] Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

[15] K věcnému přezkoumání rozsudku městského soudu je vhodné předeslat, že se stěžovatel mylí, pokud se domnívá, že je zcela bez významu, zda své údajné soužití s občankou EU uvedl již v průběhu správního řízení. Z protokolu o výsledku stěžovatele ze dne 8. 7. 2016 vyplývá, že stěžovatel za přítomnosti tlumočnicka a rovněž svého právního zástupce na otázku, zda je rodinným příslušníkem občana České republiky či Evropské unie nebo zda sdílí společnou domácnost s takovýmto občanem, jednoznačně uvedl: „*Ne, nejsem ani nesdílím společnou domácnost s občanem EU nebo ČR.*“. Obdobně stěžovatel negativně odpověděl na otázky, zda je na území ČR osoba, vůči níž by měl vyživovací povinnost, nebo o níž pečuje, a také na otázku, zda se na území ČR nachází osoba, která by jeho vyhoštění pocítovala jako zásah do svého soukromého života. Stěžovatelova námitka, že otázky během výsledku pro něj jako pro cizince mohly být nejasné, se jeví jako účelová, a to zejména s ohledem na fakt, že výsledku byl přítomen i jeho právní zástupce. Ten zajisté musel tyto jednoznačně formulované otázky chápat a, jsa obeznámen se situací stěžovatele, měl možnost na takto položené otázky reagovat, případně výsledek stěžovatele svými dotazy doplnit.

[16] Pokud stěžovatel poskytl správnímu orgánu tyto informace a o tvrzeném soužití s občankou EU se po celou dobu správního řízení nezmínil, správní orgány neměly důvod pochybovat o tom, že na území České republiky žije sám a nemá zde ani vybudován soukromý a rodinný život, na což správně upozornil i městský soud. Jistě nelze v daném

kontextu přehlédnout ani to, že stěžovatel je na Ukrajině ženatý. Správním orgánům tak nelze vytýkat, že neprováděly podrobnější dokazování k ověření této skutečnosti (obdobně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2017, č. j. 3 Azs 158/2016 – 35). Tento závěr je podpořen také faktem, že výpověď samotného stěžovatele je v tomto případě v podstatě jedinou možností, jak se správní orgán mohl dovědět, zda stěžovatel sdílí společnou domácnost s občanem EU. Shora uvedené a další vlastní tvrzení stěžovatele při místním šetření v místě jeho bydliště dne 3. 6. 2015, že na místě bydlí sám, navíc zásadně zpochybňuje pravdivost prohlášení paní O. F. ze dne 10. 8. 2016. Celá stěžovatelova konstrukce jeho údajných vztahů s občanskou EU je tedy jeho vlastními argumenty spolehlivě vyvrácena a Nejvyšší správní soud ji považuje za zjevně účelovou (stejně jako prohlášení paní O. F. ze dne 10. 8. 2016). Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. tedy rovněž není dán.

[17] Správní orgány tedy postupovaly správně, pokud stěžovatele neposuzovaly jako rodinného příslušníka občana EU, nýbrž v obecném cizineckém režimu. Městský soud se s uvedenými námitkami stěžovatele vypořádal věcně správně, když je shledal nedůvodnými, byť s poněkud odlišným odůvodněním, které Nejvyšší správní soud korigoval. Tím spíš nelze dát zapravdu ani stěžovatelově námitce, že se městský soud těmito jeho žalobními námitkami nezabýval vůbec.

[18] Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného platí, že *„policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.“* Správní orgán I. stupně tak postupoval v souladu se zákonem, když po zjištění neoprávněného pobytu stěžovatele na území ČR po skončení platnosti víza vydal rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Správní orgán I. stupně i žalovaný přitom posoudili přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele jak v intencích § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, tak v intencích § 174 tohoto zákona. Přitom vyšly ze skutkového stavu řádně zjištěného ve správním řízení, z něhož vyplývalo, že stěžovatel *de facto* na území České republiky žádný rodinný život neměl (ke stěžovatelově následné argumentaci vztahem s paní O. F. viz výše). Za této situace nelze o zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele v podstatě vůbec hovořit.

[19] Brannou povinností se zdejší soud zabýval z pohledu důvodů znemožňujících vycestování cizince podle § 179 zákona o pobytu cizinců již opakovaně. Lze kupříkladu odkázat na rozsudek ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 Azs 28/2015 – 24, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou i v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci rozhodně nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu. Nelze tedy dovozovat, že by stěžovateli hrozila při návratu na

pokračování

Ukrajinu v důsledku doručení povolávacího rozkazu vážná újma ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.

[20] Namítal-li stěžovatel, že první stanovisko ohledně možnosti vycestování nereagovalo na jeho námitky, je třeba podotknout, že toto stanovisko odpovídá svým obsahem zjištěnému skutkovému stavu v řízení před správním orgánem I. stupně. Na odvolací námitky stěžovatele pak navíc podrobně reagovalo další závazné stanovisko ze dne 27. 7. 2016, vyžádané žalovaným.

[21] Lze tedy uzavřít, že kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) ani d) s. ř. s. nebyly v posuzované věci dány. Nejvyšší správní soud proto posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a jako takovou ji dle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

[22] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo procesně úspěšnému žalovanému; protože však žalovaný náhradu nákladů nežádal, a případné vzniklé náklady ani jinak ze spisu nevyplývají, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal žádnému z účastníků.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu